

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว
ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย
ในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบมาตรา ๑๑๐ วรรคสาม แห่งประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประธานศาลฎีกาออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของข้อ ๔ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว
ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๘

“ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยยินยอมให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถ
ใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ต้องหาหรือจำเลย ศาลอาจใช้ดุลพินิจเรียกหลักประกัน ดังนี้

(๑) คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๑๐ ปี ไม่เกินร้อยละยี่สิบของวงเงินประกัน

(๒) คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๑๐ ปีขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบแต่ไม่เกิน
ร้อยละห้าสิบของวงเงินประกัน

(๓) คดีที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือโทษประหารชีวิต ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของวงเงินประกัน

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นคนยากจน ศาลจะใช้ดุลพินิจเรียกหลักประกันต่ำกว่าตามที่
กำหนดไว้ใน (๒) และ (๓) ก็ได้ โดยให้ระบุเหตุดังกล่าวไว้ในคำสั่งด้วย”

ข้อ ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ชีพ จุลมนต์

ประธานศาลฎีกา

สรุปข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยตัวชั่วคราว ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาพ.ศ. ๒๕๔๘ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (EM)

กรณี	อัตราโทษ	หลักประกัน	หมายเหตุ
ข้อ ๔ วรรคห้า ผู้ต้องหา หรือจำเลย ยินยอมให้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ (EM)	๑. คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่าง สูงไม่เกิน ๑๐ ปี	ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของ วงเงินประกัน	
	๒. คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่าง สูงเกิน ๑๐ ปีขึ้นไป	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของ วงเงินประกัน	
	๓. คดีที่มีอัตราโทษจำคุกตลอด ชีวิตหรือประหารชีวิต	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของ วงเงินประกัน	
กรณีที่ผู้ต้องหา หรือ จำเลยเป็นคนยากจน		ศาลอาจจะใช้ดุลพินิจเรียก หลักประกันต่ำกว่าตามที่ กำหนดไว้ใน ๒. และ ๓. ก็ได้	

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการขอลดปล่อยผู้ต้องหา หรือจำเลยชั่วคราว

การร้องขอให้ศาลปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว

๑. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวก่อนฝากขัง เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ และยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาลให้ยื่นต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี กล่าวคือ เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) หรือถูกควบคุมอยู่ระหว่างการพิจารณาสั่งฟ้องของพนักงานอัยการ โดยยังมีได้มีการนำตัวผู้ต้องหามาขออนุญาตศาลฝากขังระหว่างการสอบสวน ในชั้นนี้ผู้ขอประกันตัวสามารถยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวได้ ที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่ว่าการดำเนินคดีอยู่ในชั้นใด

๒. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวระหว่างฝากขัง เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการนำตัวมาขออนุญาตศาลฝากขังในระหว่างที่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น ผู้ต้องหาที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาล

๓. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวระหว่างพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น เมื่อจำเลยถูกพนักงานอัยการฟ้องต่อศาลแล้ว จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาล

ในคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ เมื่อศาลมีคำสั่งประทับฟ้อง และหมายเรียกจำเลยให้มาแก้คดี จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาล ทั้งนี้ จะยื่นขอปล่อยชั่วคราวต่อศาลก่อนวันนัดหรือในวันนัดที่ระบุไว้ในหมายเรียกก็ได้

๔. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา เมื่อจำเลยถูกขังหรือจำคุกโดยผลของคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลอุทธรณ์ภาค แล้วแต่กรณี จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวก่อนที่จะยื่นอุทธรณ์หรือยื่นฎีกา หรือจะยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวพร้อมกันกับการยื่นอุทธรณ์ หรือยื่นฎีกา หรือจะยื่นหลังจากการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาได้

๕. การร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวบุคคลที่ถูกกักขัง หรือจำคุกในกรณีอื่น เช่น ศาลออกหมายจับพยานที่จงใจไม่มาศาล หรือกรณีละเมิดอำนาจศาล หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ถูกจับกุมโดยเหตุจงใจขัดขืนคำสั่งบังคับตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๐ เป็นต้น บุคคลเช่นว่านั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวได้

๖. การร้องขอปล่อยชั่วคราว สำหรับผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ หรือผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้ยื่นคำร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (พนักงานคุมประพฤติหรือผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ) หรือคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดซึ่งอยู่ในเขตรับผิดชอบนั้นๆ

ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหา หรือจำเลยชั่วคราว

๑. ผู้ต้องหา จำเลย หรือบุคคลที่ถูกกักขังหรือจำคุกในกรณีอื่น เช่น ศาลออกหมายจับพยานที่จงใจไม่มาศาล กรณีละเมิดอำนาจศาล กรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ถูกจับกุมโดยเหตุจงใจขัดขึ้น คำบังคับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๐

๒. ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับบุคคลตามข้อ ๑. เช่น บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีภรรยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง คู่สมรส บุคคลที่ศาลเห็นว่า มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่น หรือนิติบุคคล เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการขอประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา ผู้ประกันอาชีพ ซึ่งขึ้นทะเบียนรายชื่อต่อศาล

เอกสารที่ต้องใช้ประกอบคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว

๑. บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวพนักงานรัฐวิสาหกิจของผู้ร้องขอประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง

๒. ทะเบียนบ้านของผู้ร้องขอประกัน

๓. กรณีผู้ร้องขอประกันมีคู่สมรส จะต้องแสดงเอกสารเพิ่มเติม ได้แก่

ก. บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวพนักงานรัฐวิสาหกิจของผู้ร้องขอประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และทะเบียนบ้านของคู่สมรส

ข. ใบสำคัญการสมรส

ค. หนังสือให้ความยินยอมคู่สมรส

๔. กรณีชื่อเจ้าของหลักทรัพย์ไม่ตรงกับที่ปรากฏในเอกสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต้องมีหนังสือรับรองว่าเป็นบุคคลเดียวกันหรือหลักฐานการเปลี่ยนชื่อ หรือชื่อสกุล

๕. กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นชาวต่างประเทศ หากมีหนังสือเดินทาง (passport) ต้องนำมาแสดงด้วย

๖. บัญชีเครือญาติหรือหลักฐานแสดงความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย

๗. การมอบอำนาจให้ผู้อื่นนำหลักทรัพย์มาปล่อยชั่วคราวจะต้องมีใบมอบอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๗ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ และผู้รับมอบอำนาจจะต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวพนักงานรัฐวิสาหกิจของตัวเอง และของเจ้าของหลักทรัพย์นั้นมาแสดงด้วย

หลักประกันที่ใช้ในการขอลปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราว

หลักประกันมี ๓ ชนิด คือ

๑. เงินสด

๒. หลักทรัพย์อื่น เช่น

ก. ที่ดินมีโฉนด หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ หรือ น.ส.๓ ก) หรือกรรมสิทธิ์ห้องชุด

ข. พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน บัตรหรือสลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้ส่งจ่ายและธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัวหรือเช็คที่ธนาคารเป็นผู้ส่งจ่าย (แคชเชียร์เช็ค) หรือเช็คที่ธนาคารรับรองแล้ว

ค. เงินฝากธนาคาร

ง. หนังสือค้ำประกันหรือหนังสือรับรองของธนาคาร

จ. กรมธรรม์ประกันอัสรภาพ

กรมธรรม์ประกันอัสรภาพ คือ การที่บริษัทประกันภัยออกกรมธรรม์ประกันอัสรภาพและออกหนังสือค้ำประกันต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล หรือพนักงานอื่นที่มีอำนาจให้ประกันตัวในคดีอาญาตามวงเงินที่กำหนด

๓. บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกัน

ก. ส่วนราชการ กรณีข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาค้ำประกันตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องคดีอาญา

ข. ผู้มีตำแหน่งข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐประเภทอื่น ลูกจ้างของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารพรรคการเมืองและหมายความว่า ทั้งนี้ บุคคลดังกล่าวต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามีภรรยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้างบุคคลที่เกี่ยวข้องทางการสมรสหรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควรว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่ศาลเห็นสมควรโดยสามารถทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐ เท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ค. ผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น แพทย์ เกษษกร พยาบาล วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้สอบบัญชี ครู ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน หรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่ศาลเห็นสมควรเมื่อตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจใช้ตนเองเป็นหลักประกันได้ ในความผิดที่ตัวเองถูกกล่าวหาเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติงานในการประกอบวิชาชีพโดยสามารถทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๕ เท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน